

Brüsszel, 2025. július 1.
(OR. en)

10985/25

ECOFIN 914
UEM 368
SOC 481
EMPL 338
COMPET 662
ENV 631
EDUC 305
ENER 329
JAI 950
GENDER 158
JEUN 189
SAN 415
ECB
EIB

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	A TANÁCS AJÁNLÁSA Szlovénia gazdaság-, szociál-, foglalkoztatás-, strukturális és költségvetési politikájáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2025) 224 final bizottsági javaslaton alapuló fenti tanácsi ajánlástervezet több tanácsi bizottság által módosított és jóváhagyott, és a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság által véglegesített szövegét.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Szlovénia gazdaság-, szociál-, foglalkoztatás-, strukturális és költségvetési politikájáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2024. április 29-i (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 3. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

¹ HL L 2024/1263, 2024.4.30., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>.

mivel:

Általános szempontok

- (1) A 2024. április 30-án hatályba lépett (EU) 2024/1263 rendelet rögzíti, hogy a gazdasági kormányzási keret célkitűzése a rendezett és fenntartható államháztartás, a fenntartható és inkluzív növekedés, valamint a reziliencia reformok és beruházások révén történő előmozdítása, továbbá a túlzott költségvetési hiányok kialakulásának megelőzése. A rendelet értelmében a Tanács és a Bizottság az Európai Unió működéséről szóló szerződésben meghatározott célkitűzésekkel és követelményekkel összhangban többoldalú felügyeletet végez az európai szemeszter keretében. Az európai szemeszter mindenekelőtt az országspecifikus ajánlások megfogalmazását és végrehajtásának felügyeletét foglalja magában. A rendelet továbbá előmozdítja a költségvetési politikával kapcsolatos nemzeti felelősségvállalást, fokozott hangsúlyt helyez a középtávra, emellett hatékonyabb és következetesebb végrehajtást irányoz elő. Minden tagállamnak be kell nyújtania a Tanács és a Bizottság számára egy nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervet, amely a nemzeti jogalkotási ciklus hosszától függően egy négy- vagy ötéves időszak költségvetési, reform- és beruházási kötelezettségvállalásait tartalmazza. Az e tervekben foglalt nettó kiadási² pályának meg kell felelnie a rendelet követelményeinek, többek között arra vonatkozóan, hogy az államadósságot a kiigazítási időszak végére megalapozottan csökkenő pályára kell állítani, vagy ilyen pályán kell tartani, vagy annak a bruttó hazai termék (GDP) 60 %-a alatti prudens szinten kell maradnia, továbbá az államháztartási hiányt középtávon a Szerződés által a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alá kell csökkenteni, illetve az alatt kell tartani. Amennyiben egy tagállam elkötelezi magát a rendeletben meghatározott kritériumoknak megfelelő releváns reformok és beruházások mellett, a kiigazítási időszak legfeljebb három évvel meghosszabbítható.

² Az (EU) 2024/1263 rendelet 2. cikkének 2. pontjában meghatározott „nettó kiadás”: i. a kamatkiadások, ii. a diszkrecionális bevételi intézkedések, iii. az uniós alapokból származó bevételek által teljes mértékben fedezett, uniós programokkal kapcsolatos kiadások, iv. az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások, v. a munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei, valamint vi. az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül számított kormányzati kiadás.

- (2) Az (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet³, amely létrehozta a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt (a továbbiakban: RRF), 2021. február 19-én hatályba lépett. Az RRF reformok és beruházások végrehajtásához nyújt pénzügyi támogatást a tagállamoknak, az Unió által finanszírozott fiskális impulzust biztosítva. A gazdaságpolitikai koordináció európai szemeszterének prioritásaival összhangban az RRF elősegíti a gazdasági és társadalmi helyreállítást, egyúttal fenntartható reformokat és beruházásokat mozdít elő, mindenekelőtt a zöld és a digitális átállás ösztönzése, valamint a tagállamok gazdaságának reziliensebbé tétele terén. Közép- és hosszú távon szintén segít megerősíteni az államháztartás helyzetét, valamint fellendíteni a növekedést és a munkahelyteremtést, javítani az Unión belüli területi kohéziót, és támogatni a szociális jogok európai pillérének további végrehajtását.
- (3) A 2023. február 27-én elfogadott (EU) 2023/435 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴ (a továbbiakban: REPowerEU-rendelet) célja fokozatosan megszüntetni az Unió függőségét az orosz fossziliztűzelőanyag-behozattól. Ez segít megteremteni az energiabiztonságot és diverzifikálni az Unió energiaellátását, ugyanakkor hozzájárul a megújuló energiaforrások elterjedéséhez, valamint az energiatárolási kapacitások és az energiahatékonyság növeléséhez. Szlovénia új REPowerEU-fejezettel egészítette ki a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét olyan kulcsfontosságú reformok és beruházások finanszírozása érdekében, amelyek segíteni fogják a REPowerEU célkitűzéseinek elérését.

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/435 rendelete (2023. február 27.) az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról, valamint az 1303/2013/EU rendelet, az (EU) 2021/1060 rendelet és az (EU) 2021/1755 rendelet, valamint a 2003/87/EK irányelv módosításáról (HL L 63., 2023.2.28., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj>).

- (4) Szlovénia 2021. április 30-án az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (1) bekezdésével összhangban benyújtotta nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét a Bizottságnak. Az említett rendelet 19. cikkének megfelelően a Bizottság – az V. mellékletben foglalt értékelési iránymutatásokkal összhangban – értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét. A Tanács 2021. július 20-án elfogadta a Szlovénia helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló végrehajtási határozatát⁵, amelyet 2023. október 16-án módosított a 18. cikk (2) bekezdése alapján a vissza nem térítendő pénzügyi támogatásra vonatkozó maximális pénzügyi hozzájárulás aktualizálása, valamint a REPowerEU-fejezet beillesztése céljából⁶. A részletek folyósításának feltétele, hogy a Bizottság – a 24. cikk (5) bekezdésével összhangban – határozatot fogadjon el, amely megállapítja, hogy Szlovénia kielégítően teljesítette a tanácsi végrehajtási határozatban meghatározott releváns mérföldköveket és célokat. A teljesítés akkor tekinthető kielégítőnek, ha az egyes reformok vagy beruházások korábbi mérföldköveinek és céljainak elérése terén nem történt visszalépés.

⁵ A Tanács végrehajtási határozata (2021. július 20.) Szlovénia helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról (ST 10612/21).

⁶ A Tanács végrehajtási határozata (2023. október 16.) a Szlovénia helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló, 2021. július 20-i végrehajtási határozat módosításáról (ST 13615/1/23).

- (5) A Tanács 2025. január 21-én a Bizottság ajánlása alapján ajánlást fogadott el, amelyben jóváhagyta Szlovénia nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervét⁷. Az (EU) 2024/1263 rendelet 11. cikkével és 36. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban benyújtott terv a 2025–2028-as időszakra vonatkozik, és négy évre elosztott költségvetési kiigazítást mutat be.
- (6) 2024. november 26-án a Bizottság elfogadta a Szlovénia 2025. évi költségvetésiterv-javaslatára vonatkozó véleményt. A Bizottság ugyanezen a napon az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült 2025. évi jelentést, amelyben Szlovéniát nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek vonatkozásában részletes felülvizsgálatra van szükség. A Bizottság elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást, valamint a 2025. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot is, amely elemzi a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását. A Tanács 2025. május 13-án elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlást⁸, 2025. március 10-én pedig az együttes foglalkoztatási jelentést.

⁷ A Tanács ajánlása Szlovénia nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervének jóváhagyásáról, ST 5028/25.

⁸ A Tanács ajánlása (2025. május 13.) az euroövezet gazdaságpolitikájáról (HL C, C/2025/2782, 2025.5.22., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj>).

- (7) A Bizottság 2025. január 29-én közzétette a versenyképességi iránytűt, azaz az EU globális versenyképességének fellendítését célzó, a következő öt évre szóló stratégiai keretet. A versenyképességi iránytű meghatározza a fenntartható gazdasági növekedés három transzformatív tényezőjét: i. innováció; ii. dekarbonizáció és versenyképesség; és iii. biztonság. Az innovációs szakadék megszüntetése érdekében az EU az ipari innováció ösztönzésére, az induló innovatív vállalkozások növekedésének támogatására – például az induló és növekvő innovatív vállalkozásokra vonatkozó uniós stratégiához hasonló kezdeményezések révén –, valamint a mesterséges intelligenciához és a kvantumszámításhoz hasonló fejlett technológiák alkalmazásának előmozdítására törekszik. A zöldebb gazdaság érdekében a Bizottság felvázolta a megfizethető energiára vonatkozó átfogó cselekvési tervet és a tisztaipar-megállapodást, amelyek biztosítják, hogy a tiszta energiára való átállás költséghatékony és a versenyképességet elősegítő maradjon, különösen az energiaigényes ágazatokban, és ösztönözzé a növekedést. A túlzott függőségek csökkentése és a biztonság növelése érdekében az Unió eltökélt szándéka, hogy megerősítse a globális kereskedelmi partnerségeket, diverzifikálja az ellátási láncokat, és biztosítsa a kritikus fontosságú nyersanyagokhoz és a tiszta energiaforrásokhoz való hozzáférést. E prioritások megvalósítását olyan horizontális támogató eszközök segítik, mint például a szabályozás egyszerűsítése, az egységes piac elmélyítése, a versenyképesség finanszírozása, a megtakarítási és beruházási unió, a készségek és a minőségi munkahelyek előmozdítása, valamint az uniós szakpolitikák jobb összehangolása. A versenyképességi iránytű igazodik az európai szemeszterhez, biztosítva, hogy a tagállamok gazdaságpolitikája összhangban álljon a Bizottság stratégiai céljaival, így egységes megközelítésbe helyezve a gazdasági kormányzást, amely Unió-szerte előmozdítja a fenntartható növekedést, az innovációt és a rezilienciát.

- (8) 2025-ben a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere továbbra is az RRF végrehajtásával párhuzamosan valósul meg. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek teljes körű végrehajtása továbbra is elengedhetetlen az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervek segítenek hatékonyan kezelni az elmúlt években kiadott releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások összességét vagy jelentős részét. Ezek az országspecifikus ajánlások ugyanúgy relevánsak maradnak az (EU) 2021/241 rendelet 21. cikkével összhangban módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek értékelésének tekintetében is.
- (9) A 2019–2024-es országspecifikus ajánlásokban azonosított releváns kihívásokat is figyelembe véve a 2025. évi országspecifikus ajánlások azokkal a legfontosabb gazdaságpolitikai kihívásokkal foglalkoznak, amelyeket a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben foglalt intézkedések nem kezelnek kielégítően.
- (10) A Bizottság 2025. június 4-én közzétette a Szlovéniára vonatkozó 2025. évi országjelentést. Ebben értékelte a releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén Szlovénia által elért eredményeket, és számba vette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Szlovénia általi végrehajtását. Ezen elemzés alapján a Bizottság az országjelentésben azonosította a Szlovénia előtt álló legsürgetőbb kihívásokat. Emellett a jelentésben a Bizottság értékelte, hogy Szlovénia milyen eredményeket ért el a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, a foglalkoztatásra, a készségekre, valamint a szegénység és a társadalmi kirekesztődés csökkentésére vonatkozó, 2030-ra teljesítendő kiemelt uniós célok elérése, továbbá az Egyesült Nemzetek Szervezete fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén.

Az elért eredményekről szóló éves jelentés értékelése

- (11) A Tanács 2025. január 21-én Szlovénia esetében a nettó kiadások maximális növekedési rátáira vonatkozóan a következő ajánlást tette: 2025-ben 5,6 %, 2026-ban 4,4 %, 2027-ben 4,1 %, 2028-ban pedig 4,0 %, ami a 2023-as referenciaévhez viszonyítva a következő kumulatív maximális növekedési rátáknak felel meg: 2025-ben 12,1 %, 2026-ban 17,0 %, 2027-ben 21,8 %, 2028-ban pedig 26,6 %. Szlovénia 2025. április 28-án benyújtotta az elért eredményekről szóló éves jelentését⁹, amelyben beszámolt a nettó kiadások ajánlott maximális növekedési rátáinak betartásáról, valamint az európai szemeszter keretében tett országspecifikus ajánlásokban azonosított fő kihívások kezelését célzó reformok és beruházások végrehajtásáról. Szlovéniának az elért eredményekről szóló éves jelentésébe a helyreállítási és rezilienciaépítési terv megvalósítása terén tett előrehaladásról – az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban – készített féléves jelentések is beépültek.
- (12) Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja és annak következményei egzisztenciális kihívást jelentenek az Európai Unió számára. A védelmi kiadások gyors és jelentős növelésére irányuló uniós erőfeszítések támogatása érdekében a Bizottság a Stabilitási és Növekedési Paktum nemzeti mentesítési rendelkezésének összehangolt aktiválását ajánlotta, és ezt a javaslatot az Európai Tanács a 2025. március 6-i ülésén üdvözölte. Szlovénia 2025. április 29-i kérése nyomán a Tanács a Bizottság ajánlása alapján [dátum; HL: kérjük, illesszék be a 2025. július 8-i dátumot]-án/-én ajánlást fogadott el, amelyben engedélyezte Szlovénia számára, hogy eltérjen a nettó kiadások ajánlott maximális növekedési rátáitól, és túllépje azokat¹⁰.

⁹ Az elért eredményekről szóló 2025. évi jelentések a következő internetcímen érhetők el: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en

¹⁰ A Tanács ajánlása a nettó kiadásoknak a Tanács által az (EU) 2024/1263 rendelet alapján meghatározott maximális növekedési rátájától való eltérés Szlovénia számára történő engedélyezéséről (A nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválása), HL [HL: kérjük, illesszék be ebbe a lábjegyzetbe az ST 10477/25 dokumentumban szereplő tanácsi ajánlás hivatkozási számát és elfogadásának dátumát].

- (13) Az Eurostat által hitelesített adatok¹¹ alapján Szlovénia GDP-arányos államháztartási hiánya a 2023. évi 2,6 %-ról 2024-ben 0,9 %-ra csökkent, míg a GDP-arányos államadósság a 2023. év végi 68,4 %-ról 2024 végére 67,0 %-ra mérséklődött. A Bizottság számításai szerint ezek a fejlemények 2024 vonatkozásában a nettó kiadások 4,5 %-os növekedésének felelnek meg. Az elért eredményekről szóló éves jelentésben Szlovénia a nettó kiadások 2024. évi növekedését 4,5 %-ra becsüli. A Bizottság becslései alapján a nemzeti és az uniós finanszírozású kiadásokat egyaránt magában foglaló költségvetési irányvonal¹² 2024-ben restriktív volt, a GDP 1,1 %-ának megfelelő mértékben.
- (14) Az elért eredményekről szóló éves jelentés szerint a Szlovénia költségvetési előrejelzéseit alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv 2025-ben 2,1 %-os, 2026-ban pedig 2,4 %-os reál-GDP-növekedéssel számol, míg a HICP-infláció 2025-ben és 2026-ban várhatóan egyaránt 2,3 % lesz. A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése szerint a reál-GDP 2025-ben 2,0 %-kal, 2026-ban pedig 2,4 %-kal nő, a HICP-infláció pedig 2025-ben 2,1 %, 2026-ban pedig 1,9 % lesz.

¹¹ Eurostat – Euromutatók, 2025.4.22.

¹² A költségvetési irányvonal az államháztartás mögöttes költségvetési pozíciójában bekövetkezett éves változás mérőszáma. Mind a nemzeti finanszírozású, mind az uniós költségvetésből finanszírozott költségvetési politikákból eredő gazdasági impulzus értékelésére irányul. A költségvetési irányvonal i. a középtávú potenciális növekedés és ii. a diszkrecionális bevételi intézkedéseket nem tartalmazó elsődleges kiadások változása közötti különbözetként mérhető, de az elsődleges kiadások tartalmazzák a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból nyújtott vissza nem térítendő támogatások (grants) által finanszírozott kiadásokat.

- (15) Az elért eredményekről szóló éves jelentés szerint az államháztartási hiány 2025-ben várhatóan a GDP 1,9 %-ára nő, míg a GDP-arányos államadósság 2025 végére 66,0 %-ra csökken. Ezek a fejlemények azt jelentik, hogy a nettó kiadások 2025-ben 5,3 %-kal nőnek. A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése 2025-re a GDP 1,3 %-ának megfelelő államháztartási hiánnyal számol. A 2025. évi hiány növekedése főként az alacsony tulajdonosi jövedelmet és a közszektor bérreformjának fokozatos bevezetése miatti magasabb munkavállalói javadalmazást tükrözi. A Bizottság számításai szerint ezek a fejlemények 2025 vonatkozásában a nettó kiadások 4,6 %-os növekedésének felelnek meg. Az elért eredményekről szóló éves jelentésben a nettó kiadások növekedésére vonatkozó előrejelzéseknél alacsonyabb előrejelzések, valamint a Bizottság és Szlovénia által előrejelzett államháztartási egyenlegek közötti különbség főként a bruttó állóeszköz-felhalmozás alacsonyabb előrejelzésének és a diszkrecionális bevételi intézkedések eltérő értékelésének tudhatók be. A Bizottság továbbá a termelési és importadókból, valamint a társadalombiztosítási járulékokból származó magasabb bevételekkel számol, ami további magyarázatul szolgál a Bizottság és Szlovénia által előre jelzett államháztartási egyenlegek közötti különbségre. A Bizottság becslései alapján a nemzeti és az uniós finanszírozású kiadásokat egyaránt magában foglaló költségvetési irányvonal 2025-ben expanzív lesz, a GDP 0,3 %-ának megfelelő mértékben. A GDP-arányos államadósság 2025 végére várhatóan 65,5 %-ra csökken.

- (16) A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése szerint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból finanszírozott államháztartási kiadások nagysága 2025-ben a GDP 0,9 %-a lesz, szemben a 2024. évi 0,3 %-kal. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz vissza nem térítendő támogatásaival finanszírozott kiadások magas színvonalú beruházásokat és termelékenységnövelő reformokat tesznek lehetővé anélkül, hogy közvetlen hatást gyakorolnának Szlovénia államháztartási egyenlegére vagy államadósságára.
- (17) Szlovénia védelmi célú államháztartási kiadásai 2021 és 2023 között stabilan a GDP 1,2 %-át tették ki¹³. A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése szerint a védelmi kiadások 2024-ben várhatóan a GDP 1,4 %-át, 2025-ben pedig 1,6 %-át teszik ki. Ez 2021-hez képest GDP-arányosan 0,4 százalékpontos növekedésnek felel meg. A nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválása által érintett időszak (2025–2028) lehetővé teszi Szlovénia számára, hogy felülvizsgálja a kormányzati kiadások prioritási sorrendjét vagy növelje az államháztartási bevételeket annak érdekében, hogy a védelmi kiadások tartós megemelése középtávon ne veszélyeztesse a költségvetési fenntarthatóságot.
- (18) A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése szerint Szlovéniában a nettó kiadások 2025-ben várhatóan 4,6 %-kal, 2024-ben és 2025-ben pedig összesen 9,3 %-kal nőnek. A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése szerint a nettó kiadások növekedése Szlovéniában 2025-ben várhatóan – éves szinten és a 2024-es és 2025-ös éveket együttesen tekintve is – alatta marad az ajánlott maximális növekedési rátának.

¹³ Eurostat, government expenditure by classification of functions of government (COFOG) (Kormányzati kiadások a kormányzati funkciók osztályozása (COFOG) szerint). A COFOG és a NATO fogalommeghatározásai közötti módszertani különbségek miatt a COFOG meghatározásán alapuló kiadások eltérhetnek a NATO meghatározásán alapuló kiadásoktól.

- (19) Az elért eredményekről szóló éves jelentés nem tartalmaz a 2025 utáni időszakra vonatkozó költségvetési előrejelzéseket. Az előrejelzés zárónapján ismert szakpolitikai intézkedések alapján a Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése 2026-ra a GDP 1,5 %-ának megfelelő költségvetési hiányt valószínűsít. A hiány 2026. évi növekedése főként a munkavállalók magasabb javadalmazását tükrözi. Ezek a fejlemények azt jelentik, hogy a nettó kiadások 2026-ban 7,0 %-kal nőnek. A Bizottság becslései alapján a nemzeti és az uniós finanszírozású kiadásokat egyaránt magában foglaló költségvetési irányvonal 2026-ban expanzív lesz, a GDP 0,8 %-ának megfelelő mértékben. A GDP-arányos államadósság a Bizottság szerint 2026 végére várhatóan 63,8 %-ra csökken.

A legjelentősebb szakpolitikai kihívások

- (20) Bár Szlovéniában az adóbevételek GDP-hez viszonyított aránya továbbra is az uniós átlag alatt van, összetételük nem elég kedvező a növekedés szempontjából. A legfelső személyijövedelemadó-sáv és a munkát terhelő adóék¹⁴ egy egyedülálló személy esetében a különböző jövedelemszintek tekintetében továbbra is a legmagasabbak közé tartozik az EU-ban. Ugyanakkor a vagyonadók, beleértve a rendszeres ingatlanadókat is, továbbra is nagyon alacsonyak, arányuk nem éri el az uniós átlag felét. A munkát terhelő adóék csökkentése mérsékelné a munkaerőköltségeket, növelné a munkaerő iránti keresletet és javítaná a versenyképességet. Emellett a magasabb nettó bérek növelhetik a munkaerő-kínálatot. Bár a környezetvédelmi adókból származó bevételek aránya meghaladja az uniós átlagot, az adórendszert fel lehetne használni a zöld célkitűzések további előmozdítására, többek között „a szennyező fizet” elv alkalmazásával.

¹⁴ Az adóék a személyi jövedelemadók, valamint a munkavállalói és munkáltatói társadalombiztosítási járulékok összege a családi támogatások nélkül, a teljes munkaerőköltség százalékában kifejezve.

- (21) Szlovéniában a népesség előregedésével kapcsolatos költségek jelentős növekedése várható, ami az elkövetkező évtizedekben az egészségügyi ellátásra, a tartós ápolásra-gondozásra és a nyugdíjrendszerekre fordított kiadások növekedését fogja eredményezni. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv már számos intézkedést tartalmaz e rendszerek költségvetési fenntarthatóságának támogatására, és a tartós ápolásról-gondozásról szóló törvény felülvizsgálati záradékának bevezetése jelentős előrelépésnek tekinthető. A terven túlmenően azonban fontos lenne a kiadások nyomon követése a szociális védelem megfelelőségének és költségvetési fenntarthatóságának biztosítása érdekében, mivel a fenti rendszerek számos eleme még mindig nem véglegesített, és a gazdasági környezet állandó változásban van. A kiadások felülvizsgálata elismerten hasznos eszköz az alacsonyabb prioritású vagy nem hatékony kiadási területek azonosítására, és az ennek eredményeként elért megtakarításokat át lehet csoportosítani a védelem, a digitális és a zöld átállás terén jelentkező új költségvetési kihívások kezelése, valamint az innovációs szakadék megszüntetése érdekében, ahol a kiadásokat magasabb szinten kell fenntartani.

- (22) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv 2026-ig végrehajtandó, egymást kölcsönösen erősítő reformok és beruházások széles körét tartalmazza. Ezek várhatóan segítenek hathatósan kezelni a releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások mindegyikét vagy jelentős részét. A REPowerEU-fejezetet is tartalmazó helyreállítási és rezilienciaépítési terv e szoros időkereten belüli eredményes végrehajtása kulcsfontosságú ahhoz, hogy a zöld és a digitális átállás nyomán – a társadalmi méltányosság biztosítása mellett – javuljon Szlovénia hosszú távú versenyképessége. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt kötelezettségvállalások 2026 augusztusáig történő teljesítése szempontjából meghatározó jelentőséggel bír, hogy Szlovénia – a vonatkozó kihívások kezelésével – felgyorsítsa a reformok és beruházások végrehajtását. A beruházások erősen koncentrálnak a végrehajtási időszak vége felé, ami számos szinten jelentős kapacitási kihívásokat teremthet. Ezért erre különös figyelmet kell fordítani. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv sikeres végrehajtásához alapvető fontosságú a helyi és regionális hatóságok, a szociális partnerek, a civil társadalmi szervezetek és más releváns érdekelt felek szisztematikus bevonása a széles körű felelősségvállalás biztosítása érdekében.

- (23) Szlovéniában felgyorsult a kohéziós politikai programok, azaz az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA), az Igazságos Átmenet Alapból (IÁA), az Európai Szociális Alap Pluszból (ESZA+) és a Kohéziós Alapból (KA) nyújtott támogatásokból finanszírozott programok végrehajtása. Továbbra is törekedni kell a programok gyors végrehajtására, ugyanakkor ügyelni kell a gyakorlati hatásuk maximalizálására is. Szlovénia a kohéziós politikai programjai keretében már jelenleg is tesz lépéseket a versenyképesség javítása és a növekedés fellendítése – és ezzel egyidejűleg a társadalmi kohézió fokozása – érdekében. Ugyanakkor Szlovénia továbbra is kihívásokkal néz szembe, ideértve a versenyképesség innovációra történő összpontosítás – többek között a kritikus technológiák fejlesztése és gyártása – révén való fokozását, valamint az energetikai átállással, a vízgazdálkodás rezilienciájával és a lakhatással kapcsolatos kihívásokat, amelyek különösen fontosak a városi központok és a jelentős idegenforgalommal rendelkező területek esetében, továbbá a készséghiányt és a strukturális munkaerőhiányt többek között a digitális és a zöld átállással összefüggésben, a migráns munkavállalók és a veszélyeztetett csoportok munkaerőpiaci integrációját, az intézményi kitagolást és a minőségi, megfelelő és megfizethető közösségi alapú szociális szolgáltatások fejlesztését. Az (EU) 2021/1060 rendelet 18. cikkével összhangban Szlovéniának a kohéziós politikai alapok félidős felülvizsgálatának részeként felül kell vizsgálnia az egyes programokat, figyelembe véve többek között a 2024. évi országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívásokat. A Bizottság 2025. április 1-jén elfogadott javaslata¹⁵ értelmében 2025. március 31. utánra tolódott az a határidő, amelyen belül az egyes programok tekintetében esedékes félidős felülvizsgálat eredményeinek értékelését be kell nyújtani. A javaslat emellett rugalmassági mechanizmusokat biztosít a programok végrehajtásának felgyorsításához, továbbá ösztönzőket ad a tagállamoknak ahhoz, hogy kohéziós politikai forrásokat különítsenek el öt, uniós szinten kiemelt stratégiai területre – nevezetesen a stratégiai technológiai versenyképességre, a védelemre, a lakhatásra, a vízgazdálkodás rezilienciájára és az energetikai átállásra –, valamint a kiemelt ágazatokban a készségekbe történő beruházásokra, továbbra is a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő személyekre összpontosítva az ESZA+ programokban.

¹⁵ Javaslát – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az (EU) 2021/1058 és az (EU) 2021/1056 rendeletnek a félidős felülvizsgálat keretében egyes stratégiai kihívások kezelésére irányuló egyedi intézkedések tekintetében történő módosításáról – COM(2025) 123 final.

- (24) A Stratégiai Technológiák Európai Platformja (STEP) lehetőséget kínál az egyik legfontosabb uniós stratégiai prioritásba történő beruházásra, és ezáltal az EU versenyképességének fokozására. A STEP végrehajtása 11 meglévő uniós alap keretében valósul meg. A tagállamok az InvestEU programhoz is hozzájárulhatnak a kiemelt területeken megvalósuló beruházások támogatása céljából. Szlovénia optimális módon élhetne az ezen kezdeményezések nyújtotta lehetőségekkel a kritikus technológiák – többek között a tiszta és erőforrás-hatékony technológiák – fejlesztésének vagy gyártásának támogatására.
- (25) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv és más uniós alapok által kezelt gazdasági és társadalmi kihívásokon túl Szlovéniának hatékonyan kezelnie kell a fennmaradó kihívásokat az energiaágazattal, a fenntartható közlekedéssel, az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciával és a környezetvédelemmel, az üzleti környezettel, a versenyképességgel és a munkaerőhiánnyal kapcsolatban.
- (26) A versenyképességi iránytűben meghatározottak szerint valamennyi uniós, nemzeti és helyi intézménynek komoly erőfeszítéseket kell tennie a szabályok egyszerűsítése és az adminisztratív eljárások felgyorsítása érdekében. A Bizottság ambiciózus célokat tűzött ki e tekintetben: ezek szerint legalább 25 %-kal – a kkv-k esetében pedig legalább 35 %-kal – kell csökkenteni az adminisztratív terheket. A Bizottság továbbá új eszközöket hozott létre e célok elérése érdekében, ideértve a meglévő uniós jogszabályok szisztematikus stressztesztjét és az érdekelt felekkel folytatott párbeszéd javítását. E törekvés jegyében Szlovéniának is lépéseket kell tennie. A vállalkozások 67 %-a úgy véli, hogy az adminisztratív eljárások összetettsége problémát jelent szlovéniai üzleti tevékenységük szempontjából¹⁶. Egyes ágazatokban a szabályozási akadályok továbbra is jelentősebbek, mint az EU többi részén. A szakmai szolgáltatások ágazatában a szabályozási akadályok csökkentése megkönnyítené az ágazatba való belépést, javíthatná a minőséget és csökkenthetné az árakat, valamint hozzájárulhatna az EU egyszerűsítési céljainak eléréséhez. Különösen a jogi szakmát szabályozzák szigorúbban, mint más uniós országokban. Mivel a munkaerőpiac szűkössége a népesség elöregedésével várhatóan fennmarad, az e szakmákra vonatkozó korlátozások negatívan hatnak a gazdasági tevékenységre, és hosszú távon visszafoghatják a növekedést. Szlovénia az OECD szolgáltatáskereskedelem-korlátozottsági mutatója alapján az egyik legkorlátozóbb tagállam a szolgáltatások kereskedelme tekintetében.

¹⁶ „Businesses' attitudes towards corruption in the EU” („A vállalkozások korrupcióhoz való hozzáállása az EU-ban”), Eurobarométer gyorsjelentés (2024. április).

- (27) Szlovénia üzleti dinamizmusa az elmúlt években gyengült. Fontos az új vállalatok létrehozása és a nem hatékony vállalatok felszámolása, hogy az erőforrásokat hatékonyan át lehessen csoportosítani a termelékenyebb felhasználások és az innovatívabb termékek és szolgáltatások felé. 2020-ig a vállalatok piacra lépése és piacról való kilépése meghaladta az uniós átlagot, ami az új lehetőségekhez való alkalmazkodás erős képességét tükrözi, de az utóbbi években lassulás volt megfigyelhető, ami különösen a vállalatok kilépési arányának csökkenésének köszönhető. Bár a vállalatok piacról való kilépése önmagában nem tekinthető célkitűzésnek, a meglévő termelési struktúra védelmét szolgáló intézkedések nem lehetnek túlzottak. A további vállalatalapítás és -növekedés hozzájárulhatna a gazdaság termelékenységének és versenyképességének fokozásához.
- (28) A szlovén vállalatok főként banki hitelekre támaszkodnak, és ritkán tudnak a pénzügyi piacokon kötvény- vagy tőkefinanszírozást igénybe venni. 2023 végén Szlovéniában a nem pénzügyi vállalatok összes finanszírozási forrásán belül a bankhitelek aránya az uniós átlaghoz hasonló volt, de a tőzsdei részvények és kötvények aránya csak egyharmada volt az uniós átlagnak. A hiteltől eltérő tőke nagyobb mértékű bevonása lehetővé tenné a szlovéniai vállalatok számára, hogy nagyobb kockázatú, ambiciózusabb, fejlesztésorientált beruházásokat hajtsanak végre. Különösen a kockázatitőke-befektetések GDP-hez viszonyított aránya tartozik a legalacsonyabbak közé az EU-ban, ami akadályozza az induló innovatív vállalkozások növekedését. Az intézményi befektetők nem vesznek részt kellő mértékben ezeken a piacokon. Szlovénia jogalkotási intézkedéseket hozott, hogy javítsa a feltételeket, különösen annak érdekében, hogy mozgósítsa a lakossági befektetők megtakarításait egy olyan átfogó keret létrehozásával, amely adókedvezményeket biztosít a tőkepiacokon való lakossági részvételre vonatkozóan. Azonban a sajáttőke- és a kockázatitőke-financezírozás feltételeinek további javítása – például a nyugdíjalapokba történő befektetés ösztönzése, valamint a háztartási megtakarítások egyéni befektetési számlákon keresztül történő befektetésének ösztönzése révén – segíthetne több külföldi tőkét bevonni és elősegíthetné az innovatív induló vállalkozások fellendülését.

- (29) A 2024. évi európai innovációs eredménytábla¹⁷ szerint Szlovénia innovációs teljesítménye 2024-ben valamivel az uniós átlag alatt maradt, és 2017 és 2024 között az uniós átlagnál kisebb mértékben javult. Szlovéniában az állami kutatási kiadások, a vállalatok nem kutatási innovációs kiadásai és az egy alkalmazottra jutó innovációs kiadások még mindig viszonylag alacsonyak. Ahhoz, hogy Szlovénia elérje saját célkitűzését és 2030-ra vezető innovátorrá váljon, fel kell gyorsítania K+F beruházásait, összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési tervében foglalt KFI-stratégiában vállalt kötelezettségekkel. A vonatkozó jogszabályok teljes körű és gyors végrehajtása jó alapot biztosíthat a kutatási beruházásokhoz, és elősegítheti a cél elérését.
- (30) A Bizottság vállalkozói bizalomra vonatkozó felmérése¹⁸ alapján a szlovén ipar vállalatvezetői 2021 közepe óta jelentős tevékenységkorlátozó tényezőként számolnak be a munkaerőhiányról. A betöltetlen álláshelyek aránya megközelíti az uniós átlagot. Mivel a munkaerőpiac várhatóan továbbra is szűk marad, az általános strukturális munkaerőhiány aggodalomra ad okot. A rendelkezésre álló készségek nem felelnek meg a munkaerőpiaci keresletnek. 2024-ben az iparhoz, az építőiparhoz és a szolgáltatásokhoz hasonló kulcsfontosságú ágazatokban betöltetlen álláshelyek aránya továbbra is magas, bár az előző évhez képest csökkent. A munkáltatók csaknem felének nehézséget okozott a megfelelő munkavállalók felvétele, többek között a szakképzett és mindenekelőtt a posztszekunder képzettséggel rendelkezők körében, ami aláássa a vállalatok termelékenységét és innovációs képességét.

¹⁷ [Európai innovációs eredménytábla – Szlovénia.](#)

¹⁸ [Idősorok – Európai Bizottság \(europa.eu\)](#)

- (31) 2018 és 2022 között romlottak a 15 évesek alapkészségei, ami kihívást jelent a jövőbeli készségfejlesztés szempontjából. Míg 2015 és 2018 között az alulteljesítés közel volt a 15 %-os uniós szintű célértékhez, addig 2018 és 2022 között jelentősen nőtt a matematika és az olvasás terén. A tanárhány egyre nő, mivel a tanári szakma vonzerejének fenntartása kihívássá vált. 2022-ben a 15 éves korú szlovéniai tanulók mintegy 42 %-a olyan iskolába járt, ahol az oktatást hátráltatta a tanárok hiánya.
- (32) A betöltetlen álláshelyekre vonatkozó adatok alapján kevés az IKT-szakember, különösen a friss diplomás új IKT-szakember. Ez kihívást jelent a vállalati szektor digitális átállásával kapcsolatos szükségletek kielégítése szempontjából. A digitális készségek hiánya a lakosság körében kihívást jelent a teljes felnőtt lakosság, de különösen a munkanélküliek és a digitális eszközökhöz való hozzáféréssel nem rendelkezők számára. Különös figyelmet kell fordítani a zöld készségekre is, mivel a zöld átálláshoz nélkülözhetetlen speciális készségeket vagy szakértelmet igénylő számos szakmában munkaerőhiány tapasztalható.
- (33) Miközben a munkaerő nem rendelkezik a munkaerőpiac szempontjából releváns készségekkel, többek között a digitális és a STEM-területeken, a felnőttképzésben való részvétel csökkent (a felnőttoktatási felmérés szerint). Szlovénia messze elmarad a 60 %-os részvételi arányra vonatkozó ambiciózus céljától. A digitális készségek hiánya a felnőtt lakosság körében sokak számára akadályt jelent a képzettebb foglalkoztatási ágazatokba való átlépésben. A kihívások leginkább az idősebb vagy alacsonyabb képzettségű, a migráns háttérű és a nem dolgozó személyek körében jelentkeztek.

- (34) A nemzeti statisztikai hivatal szerint a külföldön született munkavállalók jelenleg az ország munkaerőjének 15,9 %-át teszik ki. 2019 óta a külföldi munkavállalók száma 46,8 %-kal nőtt. E munkavállalók többsége alacsony képzettségű: 10-ből 9 legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik, és több mint egyharmaduk minimálbérért dolgozik. A szlovén munkaerőpiacnak előnyére vált e munkavállalók beáramlása, de továbbra is hiány tapasztalható, a magas képzettséget igénylő munkakörökben is. A meghozott intézkedések ellenére a túlzottan nehézkes jogi követelmények miatt továbbra is jelentős a külföldi munkavállalók által benyújtott engedélykérelmek terén fennálló ügyhátralék.
- (35) A munkaerő- és készséghiány akadályozza a szolgáltatások zökkenőmentes nyújtását, különösen az egészségügyi ellátási, a szociális ellátási, a tartós ápolási-gondozási és az oktatási ágazatban. Az ápolási-gondozási ágazatban és az iskolákban továbbra is viszonylag magas a betöltetlen álláshelyek aránya. Mivel az ilyen szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatóknak nehézséget okoz az üres álláshelyek betöltése, a meglévő személyzet munkaterhelése és munkafeltételei tovább romlanak. A versenyképesség és a növekedés fokozása érdekében alapvető fontosságú lesz a szakképzett munkaerő teljes körű igénybevétele és a munkaerő-kínálat növelése, mégpedig a munkaerőpiaci részvétel további ösztönzésével, mindenekelőtt az idősebb és az alacsonyabb képzettségű munkavállalók esetében, továbbá a nem uniós országokból érkező munkavállalók vonzásával, valamint a migráns munkavállalók munkaerőpiaci és társadalmi integrációjának megerősítésével.
- (36) A nagyrészt importból származó fosszilis tüzelőanyagok továbbra is jelentős arányt képviselnek Szlovénia energiaszerkezetében (58 %), ami szintén hozzájárul a magasabb és ingadozóbb árakhoz, ami viszont a versenyképességre is hatással van. Koncentrált erőfeszítésekre van szükség a megújuló energiaforrások valamennyi ágazatban történő bevezetésének felgyorsítása, az energiatárolás elterjedése és az energiahatékonysági intézkedések végrehajtása érdekében.

- (37) A hálózati léptékű megújulóenergia-létesítmények, különösen a szélerőművek engedélyezési és adminisztratív eljárásai továbbra is jelentős szűk keresztmetszetet jelentenek az összetett és hosszadalmas, akár több évig is elhúzódó környezetvédelmi és települési szintű eljárások miatt. Szlovéniában az elmúlt évtizedben a meglévő potenciál ellenére nem nőtt a szélerőenergia-kapacitás. A szélerőművek számára kijelölt területek részletes területrendezési szabályokkal történő kijelölése elősegíthetné a lehetőségek kiaknázását. Továbbá a képzések formájában megvalósuló kapacitásépítés és a helyi hatóságok rendelkezésére bocsátott további források felgyorsíthatná a megújuló energiaforrások alkalmazását.
- (38) A különösen az elosztás szintjén jelentkező hálózati korlátok megakadályozzák a megújuló energiát hasznosító létesítmények egyre nagyobb hányadának a csatlakoztatását (a kisméretű szél- és vízenergia-berendezések bevezetése több mint 20 %-át elutasítják), ami rávilágít a megerősítés szükségességére. Miközben a hálózat megerősítését célzó intézkedéseket továbbra is a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében hajtották végre, többek között a REPowerEU-fejezet keretében, Szlovéniának fokoznia kell erőfeszítéseit, többek között intelligens hálózati elemek bevezetésével. Bár az energiahatékonysági intézkedéseket, különösen az épületek felújítását, továbbra is a nemzeti finanszírozási keret és a különböző uniós alapok, köztük a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközön keretében hajtották végre, Szlovéniának fokoznia kell erőfeszítéseit, különösen a hosszú távú felújítási stratégia azon célkitűzéseinek elérése érdekében, hogy 2030-ig a 2020-as szinthez képest 17 %-kal csökkenjen az épületek energiafogyasztása.

- (39) A fenntartható közlekedés elterjedése még mindig elmarad az EU többi részétől, és a személygépkocsiktól való függőség továbbra is nagyon magas. A közlekedés villamosítása különösen alacsony, mivel a villamos energia aránya a közlekedési ágazat végsőenergia-fogyasztásában továbbra is elhanyagolható, mindössze 1,3 %. Míg uniós szinten a közúti közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás 2005 és 2023 között csökkent, addig Szlovéniában láthatóan nőtt. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv keretében számos nagy vasúti és e-mobilitási beruházás van folyamatban. A tömegközlekedés igénybevételét azonban még tovább lehet növelni.
- (40) Szlovénia rendkívül kiszolgáltatott az éghajlattal kapcsolatos kockázatokkal – különösen az árvizekkel – szemben, és az elmúlt években több szélsőséges időjárási eseményt is elszenvedett (például 2022-ben erdőtűzeket, 2023-ban pedig súlyos árvizekkel járó szélviharokat). Ez negatív hatással van az ország gazdaságára és társadalmára, az egy főre jutó gazdasági veszteség Szlovéniában a legmagasabb az EU-ban. Az éghajlatváltozás hatásaival szembeni reziliencia erősítésére tett erőfeszítések ellenére továbbra is vannak kihívások, különösen az árvízvédelmi intézkedések és a természetalapú megoldások végrehajtása, valamint a környezetvédelmi irányítás terén. Emellett növekszik a vízkészletekre nehezedő nyomás, a természet és az ökoszisztémák állapota pedig tovább romlik, ami tovább gyengíti Szlovéniának az éghajlatváltozás hatásaival szembeni és vízgazdálkodási rezilienciáját, és rávilágít az e tekintetben meglévő finanszírozási hiányosságokra.
- (41) Az euroövezeti tagállamok gazdaságai közötti szoros összefonódásokra és a gazdasági és monetáris unió működéséhez való együttes hozzájárulásukra tekintettel a Tanács 2025-ben azt ajánlotta, hogy az euroövezeti tagállamok tegyenek intézkedéseket – többek között helyreállítási és rezilienciaépítési terveik keretében – az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló 2025. évi ajánlás végrehajtása érdekében. Szlovénia esetében a 2., 3. és 5. ajánlás hozzájárul a 2025. évi ajánlásban meghatározott, a versenyképességre vonatkozó első euroövezeti ajánlás végrehajtásához, a 4. és 5. ajánlás a rezilienciáról szóló második euroövezeti ajánlás végrehajtásához, az 1. ajánlás pedig a makrogazdasági és pénzügyi stabilitásra vonatkozó harmadik euroövezeti ajánlás végrehajtásához,

AJÁNLJA, hogy Szlovénia 2025-ben és 2026-ban hozzon intézkedéseket a következők szerint:

1. Az Európai Tanács 2025. március 6-i következtetéseivel összhangban – az adósságfenntarthatóság biztosítása mellett – összességében növelje a védelmi és biztonsági kiadásokat és fokozza az általános védelmi készséget. Igazodjon a nettó kiadásoknak a Tanács által 2025. január 21-én ajánlott maximális növekedési rátájához, és a nemzeti mentesítési rendelkezés alapján biztosított engedményt a védelmi kiadások növelésére használja fel. Biztosítsa a szociális védelem költségvetési fenntarthatóságát, és az adóbevételeken belül helyezzen nagyobb hangsúlyt a fokozottan növekedésbarát és fenntartható forrásokra. Javítsa a közkiadások hatékonyságát, különösen a kiadások felülvizsgálatának végrehajtása révén.
2. Tekintettel az (EU) 2021/241 rendelet szerinti reformok és beruházások időszerű végrehajtására alkalmazandó határidőkre, gyorsítsa fel a REPowerEU-fejezetet is magában foglaló helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtását. Gyorsítsa fel a kohéziós politikai programok (ERFA, IÁA, ESZA+) végrehajtását, adott esetben építve a félidős felülvizsgálat által kínált lehetőségekre. A versenyképesség javítása érdekében optimálisan vegye igénybe az uniós eszközöket, többek között az InvestEU program és a Stratégiai Technológiák Európai Platformja által biztosított lehetőségeket.
3. Egyszerűsítse a szabályozást, javítsa a szabályozási eszközöket és csökkentse a vállalkozásokra nehezedő adminisztratív terheket, többek között bizonyos szolgáltatások és szabályozott szakmák területén, valamint csökkentse a szolgáltatáskereskedelem előtt álló akadályokat. Erősítse meg a versenyképességet az üzleti dinamizmus és a gyorsan növekvő vállalatok létrehozásának előmozdításával, a kockázati tőke-befektetéseket is magukban foglaló saját tőke-befektetésekre és az intézményi befektetőkre vonatkozó feltételek javításával, valamint a kutatásba, fejlesztésbe és innovációba történő befektetések feltételeinek javításával.

4. Gyorsítsa fel a megújuló energiaforrások és az energiatárolás elterjesztését, többek között az adminisztratív és engedélyezési eljárások egyszerűsítésével és felgyorsításával, a szélerőművek számára rendelkezésre álló területek kijelölése és a helyi szintű engedélyezéshez szükséges kapacitásépítés fokozása révén. Erősítse meg a villamosenergia-hálózat infrastruktúráját elosztási szinten, valamint vezessen be intelligens hálózati elemeket. Emellett gyorsítsa fel az energiahatékonysági intézkedések végrehajtását, különösen az építőiparban. Mozdítsa elő a közlekedési ágazat villamosítását, és összpontosítsa a beruházásokat a fenntartható közlekedésre, különösen a vasút terén. Erősítse meg jobban az éghajlatváltozás hatásaival szembeni és vízgazdálkodási rezilienciát a környezetvédelem és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás irányításának javítása, valamint az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással és a környezetvédelemmel kapcsolatos célzott intézkedések végrehajtásának felgyorsítása révén.
5. Kezelje a munkaerőhiányt a készségek és a kompetenciák biztosításának és elsajátításának fokozása révén, ideértve az alapkészségeket a tanulók körében, valamint a zöld és digitális átállás szempontjából releváns készségeket és kompetenciákat. Ösztönözze az egész életen át tartó tanulást, különösen az alacsony képzettségű és az idősebb munkavállalók esetében. Növelje Szlovénia vonzerejét a magas szintű készségekkel rendelkező külföldi munkavállalók számára. Javítsa a munkafeltételeket, különösen az egészségügyi ellátási, a szociális ellátási, a tartós ápolási-gondozási és az oktatási ágazatban.

Kelt Brüsszelben,

*a Tanács részéről
az elnök*